

**Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service**

**ASYL-, MIGRATIONS-
OCH INTEGRATIONSFONDEN**

Med stöd från Europeiska unionen

Information om asylprocessen

Barn utan vårdnadshavare

ONE-projektet 9/2025

Anvisningar för den som använder materialet

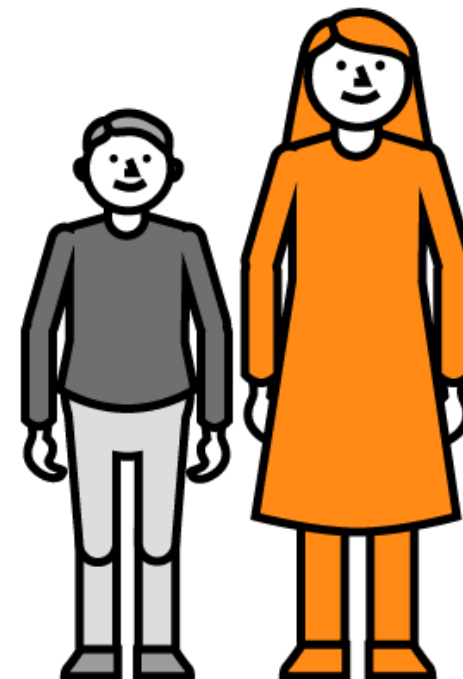
- Detta material är avsett som ett verktyg för en anställd vid förläggningen som berättar för barnet om saker gällande asylprocessen.
- Även företrädare kan dra nytta av materialet i sina samtal om asylprocessen med barnet.
- Materialet ska anpassas när det används, eftersom varje barns situation är individuell. Till exempel de delar som berättar Dublinprocessen eller åldersundersökningen berör inte alla barn.
- Det är inte meningen att man går igenom materialet på en gång, utan i två delar: den första före asylsamtalet, och den andra efter samtalet.
- Det är bra att också varje gång reservera tid för barnets frågor.
- Materialet innehåller grundläggande information. Mer information om de olika ämnena hittar du på Migrationsverkets webbplats migri.fi.

DEL 1

**Vem är en föreläsare?
Hur behandlas en asylansökan?
Vad är ett asylsamtal?**

Företrädare

- I Finland kan barn under 18 år inte sköta myndighetsärenden på egen hand.
- Tingsrätten förordnar en företrädare för dig.
- Du träffar din företrädare vid förläggningen. Din åsikt frågas när man väljer en företrädare för dig.
- Företrädaren sköter ärenden som vanligtvis skulle skötas av barnets vårdnadshavare.
- Företrädarens uppgift är att bevaka dina intressen.
- Företrädaren får inte berätta om dina ärenden för andra utan ditt tillstånd.
- En företrädare kan företräda flera barn samtidigt.

Vad gör företrädaren?

- Företrädaren utreder din åsikt om olika saker och ser till att myndigheterna tar den i beaktande.
- Vid kontakt med myndigheter framför företrädaren också sin egen synpunkt på vad som är bäst för dig i olika situationer.
- Företrädaren ger dig information om dina rättigheter och skyldigheter under asylprocessen.
- Företrädaren är med när du träffar myndigheter, till exempel hos Migrationsverket eller polisen.
- Vid behov skaffar företrädaren dig ett rättsligt biträde.
- Om du är under 15 år gammal, undertecknar företrädaren på dina vägnar alla avtal, ansökningar och protokoll som gäller dig.

Vad gör företrädaren inte?

- Företrädaren tar inte hand om din dagliga omvårdnad eller uppfostran. Företrädaren till exempel följer inte med dig till skolan, läkaren eller hobbyer. Dessa uppgifter hör till förläggningen.
- Företrädaren lägger sig inte heller i förläggningens interna regler eller praxis.
- Företrädaren varken lånar ut pengar eller köper saker åt dig.
- Företrädaren ordnar inte hobbyer eller fritidsaktiviteter för dig.
- Du kan inte bo hos din företrädare.
- Företrädaren fattar inte beslut om ditt uppehållstillstånd, utan det är Migrationsverkets uppgift.

Vad betyder det att söka asyl?

- Att söka asyl betyder att du ber om uppehållstillstånd i Finland eftersom du inte är i säkerhet i ditt hemland. Uppehållstillstånd betyder tillstånd att bo i landet.
- Du har lämnat in en asylansökan till polisen eller gränsbevakningsmyndigheterna.
- Därifrån har din ansökan överförs till Migrationsverket. Migrationsverket fattar beslut om uppehållstillstånd i Finland.
- Ansökningar från minderåriga prioriteras, och Migrationsverket strävar att pröva dem snabbt.

Vilka deltar i behandlingen av en asylansökan?

- Migrationsverket prövar din ansökan och fattar ett beslut.
- Polisen kan ta emot din ansökan, och polisen kan också delge beslutet.
- Din företrädare hjälper dig i dina kontakter med myndigheterna. Han eller hon följer med dig till dina möten med myndigheterna. Du kan alltid fråga din företrädare om råd.
- Företrädaren kan skaffa dig ett rättsligt biträde, om han eller hon anser att du behöver ett biträde.
- **Förläggningen deltar inte i behandlingen av din asylansökan.** Om du har frågor om din ansökan, ska du fråga din företrädare.

Hur ska du göra i dina kontakter med myndigheter?

- Delta i de möten som du kallas till.
- Hjälp myndigheten att utreda allt som gäller din ansökan. Tala sanning och svara på de frågor som man ställer dig.
- Uppge dina riktiga personuppgifter, det vill säga ditt namn, din födelseid och -ort, ditt medborgarskap och uppgifter om din familj.
- Om du har en identitetshandling, ska du visa upp den för myndigheterna.
- Om du har skriftliga bevis som stöd för din ansökan, ska du ge dem till din företrädare. Företrädaren lämnar in dem till Migrationsverket.
- Berätta ditt telefonnummer för förläggningen och din företrädare, och meddela dem om ditt nummer ändras. Svara på samtal som du får.

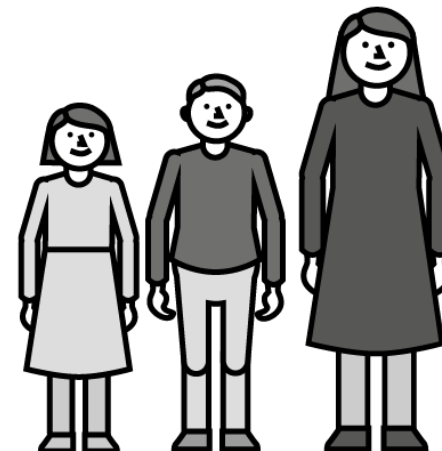
Viktigt att veta

- Alla vuxna som behandlar ditt ärende har **tystnadsplikt**. Detta innebär att de inte får berätta för utomstående om sådant som de har hört i sitt arbete. Tystnadsplikten gäller förläggnings personal, din företrädare, ditt rättsliga biträde, tolkar och myndigheter.
- Du har rätt till **tolkning** under alla möten. En tolk är en person som talar både finska och ett språk som du förstår. Tolken kan också tolka via telefon eller videoförbindelse. Tolkar får inte ta ställning till de saker som tolkas, utan de enbart tolkar det du berättar från det ena språket till det andra.
- Om du är över 12 år gammal, måste myndigheterna alltid **höra dig** i ärenden som gäller dig.
- Om du inte vet **var dina vårdnadshavare är**, kan Migrationsverket försöka leta efter dem. Alltid är detta inte möjligt. Om du inte vill att Migrationsverket letar efter dina vårdnadshavare, ska du berätta det för din företrädare.

I vissa fall kan din ansökan prövas i ett annat land

- Även om du har sökt asyl i Finland, kan det hända att din ansökan behandlas i ett annat land.
- Din ansökan kan prövas endast i ett av de länder som följer den så kallade Dublinförordningen.
- Berätta för myndigheterna om
 - du har familjemedlemmar eller släktingar i ett Dublinland
 - du har tidigare vistats i ett annat Dublinland
 - du har lämnat dina fingeravtryck i ett annat Dublinland
 - du redan har sökt asyl i ett annat Dublinland.
- Dessa är skäl på grund av vilka du kan förflyttas till ett annat Dublinland. Din asylansökan prövas därefter i det landet.
- Du kan inte förflyttas till ett annat Dublinland om det inte ligger i ditt intresse.

Följande länder är Dublinländer:

Belgien, Bulgarien, Cypern,
Danmark, Estland, Finland,
Frankrike, Grekland, Irland,
Island, Italien, Kroatien,
Lettland, Liechtenstein,
Litauen, Luxemburg, Malta,
Nederländerna, Norge, Polen,
Portugal, Rumänien, Schweiz,
Slovakien, Slovenien, Spanien,
Sverige, Tjeckien, Tyskland,
Ungern och Österrike.

Vad är ett asylsamtal?

- Asylsamtalet är det viktigaste mötet med tanke på din ansökan.
- Under asylsamtalet utreder man varför du söker asyl i Finland och varför du inte kan återvända till ditt hemland.
- Det är viktigt att du förbereder dig väl för samtalet. Din företrädare hjälper dig med detta.
- Migrationsverket skickar dig en kallelse till samtalet.
- Läs igenom kallelsen och anvisningen som medföljer tillsammans med din företrädare.

Vilka deltar i asylsamtalet?

- Din företrädare kommer med dig till samtalet.
- Ditt rättsliga biträde kan också delta i samtalet.
- Företrädaren eller biträdet kan inte svara på frågor på dina vägnar. De kan emellertid ge dig råd under samtalet.
- Du intervjuas av en anställd vid Migrationsverket. Han eller hon kallas intervjuare.
- I samtalet deltar en tolk som talar ett språk som du förstår. Tolken kan också tolka via telefon eller videoförbindelse. Berätta om du inte förstår tolken.
- Vid behov kan du ha med dig en stödperson. Han eller hon kan inte delta i diskussionen under samtalet.
- **Alla vuxna som deltar i asylsamtalet har tystnadsplikt**, vilket innebär att de inte får berätta något som de hör under samtalet för utomstående.

Vad händer under samtalet?

- Du träffar din företrädare vid Migrationsverket. Intervjuaren hämtar dig och din företrädare från väntrummet.
- Ni går in i ett rum där ni kan diskutera i fred. Av säkerhetsskäl finns det en övervakningskamera i rummet. Kameran spelar inte in diskussionen.
- Först berättar intervjuaren vad som kommer att hända under samtalet. Om du har några frågor, kan du ställa dem.
- Intervjuaren ställer dig frågor. Du får också berätta fritt om dina egna erfarenheter. Kom ihåg att berätta om det är något som du är rädd för eller om du har behandlats illa.
- Samtalet spelas in. Dessutom antecknar intervjuaren på sin dator allt som sägs under samtalet. Anteckningarna kallas för protokoll. I slutet av samtalet granskar man att det som antecknats är riktigt. Protokollet skrivs ut och undertecknas, och din företrädare får en kopia av protokollet.

Vad frågar man vid asylsamtalet?

- Dina personuppgifter: namn, födelsetid, hemort, medborgarskap, uppgifter om din familj
 - Hurdant var ditt liv i ditt hemland?
 - Hur kom du till Finland, vilken var din resrutt?
 - Varför lämnade du ditt hemland?
 - Varför kan du inte återvända till ditt hemland?
-
- Därutöver frågas alla sökanden hur de ställer sig till avlägsnande ur landet och inreseförbud i fall de får ett negativt beslut. Detta betyder inte att du ska få ett negativt beslut. Enligt lagen måste detta frågas av alla sökande.

?

?

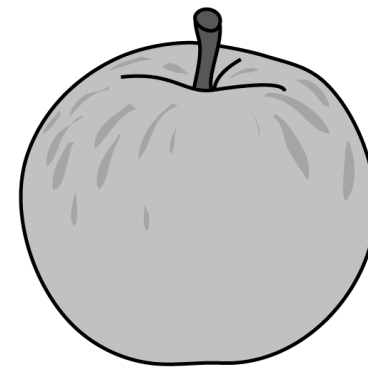
?

Vad förväntas av dig?

- Tala sanning.
- Berätta om saker så noggrant som du kan.
- Om du inte minns eller vet något, ska du säga att du inte minns eller vet. Hitta inte på svar.
- Det är viktigt att du också talar om saker som du möjligen har svårt att tala om. De kan ha stor betydelse för ditt beslut.
- Svara på de frågor som man ställer dig.
- Du kan alltid fråga om du inte förstår någon sak eller fråga, eller om du inte vet vad som förväntas av dig.

Praktiska saker om asylsamtalet

- Förläggningen ser till att du har med dig matsäck eller lunchpengar.
- Om du behöver medicin under dagen, ska du komma ihåg att ta med dem.
- Försök vila ordentligt före samtalet och äta frukost på morgonen.
- Förläggningen ser till att du kommer fram till asylsamtalet. Ibland gör man en säkerhetskontroll vid ingången.
- Man tar pauser under samtalet. Du kan alltid be om en paus.

DEL 2

**Att vänta på ett beslut
Hurdant beslut kan du få?**

Vad händer efter asylsamtalet?

- Vid behov kan du gå igenom protokollet över asylsamtalet tillsammans med din företrädare.
- Om du glömde att berätta om något viktigt under asylsamtalet, kan din företrädare skicka en kompletterande utredning till Migrationsverket.
- Vid samtalet får du en uppskattning av när du kommer att få ett beslut på din ansökan. Du kan vänta i lugn och ro.
- Din ansökan måste avgöras inom sex månader från det att du lämnat in den. Om ett beslut inte kan fattas inom denna tid, får din företrädare ett meddelande om detta samt en uppskattning av när du kommer att få beslutet.

Åldersundersökning

- Det kan hända att du saknar pass eller någon annan officiell identitetshandling som skulle styrka din ålder. I sådana fall brukar man utreda åldern mer noggrant, till exempel med hjälp av en åldersundersökning.
- Åldersundersökningen görs endast om Migrationsverket anser det vara nödvändigt.
- Migrationsverket frågar om du och din företrädare ger ert samtycke till undersökningen. Om du utan godtagbar orsak vägrar att genomgå undersökningen, betraktas du som vuxen.
- Undersökningen utförs vid en läkarmottagning. Din företrädare får vara med.
- Läkaren intervjuar dig och tar röntgenbilder på dina tänder och din handled. Undersökningen tar inte länge och gör inte ont.
- Sedan ger specialister ett utlåtande om din ålder.
- Om du enligt utlåtandet är minderårig, kommer ingenting att förändras.
- Om du konstateras vara vuxen, flyttar du till en förläggning som är avsedd för vuxna. Därefter behandlas du som en vuxen asylsökande. Då upphör din företrädares uppdrag.

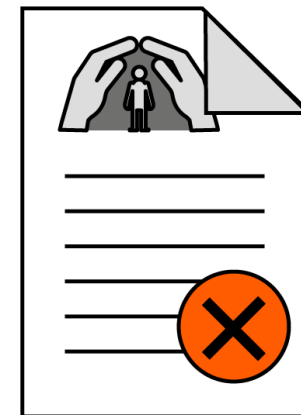
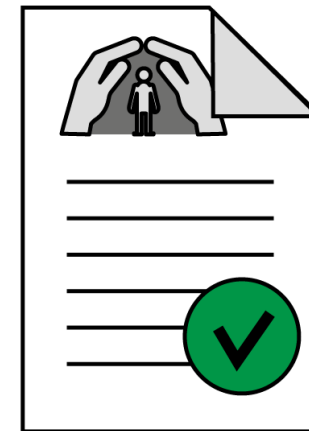
Språkanalys

- Syftet med språkanalysen är att utreda om du kommer från det område som du uppgett.
- Vid analysen ber man dig tala i 15 minuter, och ditt tal spelas in.
- Efter detta lyssnar en specialist på ditt tal och gör en bedömning över var du kommer ifrån.
- Språkanalysen kan göras samtidigt med asylsamtalet eller vid ett separat möte.

Hurdant beslut kan du få?

- Du kan få ett positivt eller negativt beslut på din asylansökan.
- Ett positivt beslut betyder att du får uppehållstillstånd och får stanna i Finland.
- Ett negativt beslut betyder att du inte får uppehållstillstånd och måste återvända till ditt hemland.
- Om du är missnöjd med Migrationsverkets beslut, kan du överklaga beslutet hos en förvaltningsdomstol. Förvaltningsdomstolen undersöker hur Migrationsverket har fattat beslutet och huruvida ditt ärende behöver behandlas på nytt.

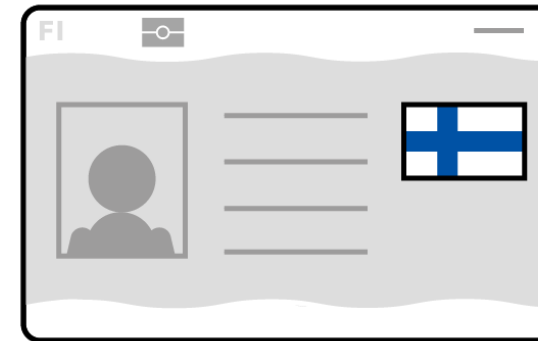

Positivt beslut

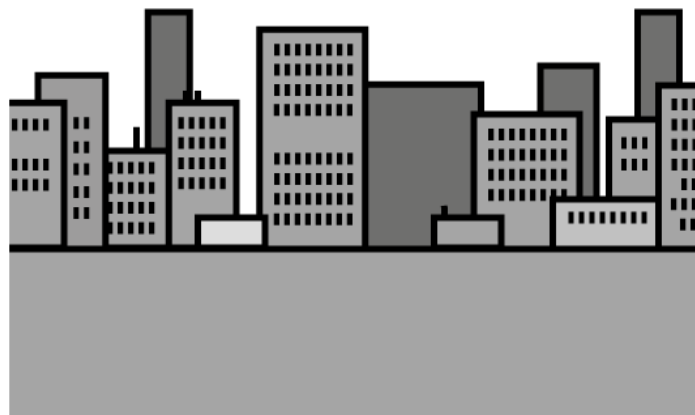
Viktiga saker

- Tillsammans med beslutet får du ett **uppehållstillståndskort**. Se till att inte tappa bort kortet. Kortet bevisar att du har rätt att vistas i Finland.
- Om möjligt, har du fortfarande samma företrädare. **Företrädaren** fortsätter att hjälpa dig ända tills du fyller 18 år. Han eller hon hjälper dig sköta dina ärenden med olika myndigheter.
- Du får automatiskt en **personbeteckning**. Det är en sifferserie som består av din födelseid och andra siffror. Du behöver din personbeteckning ofta, till exempel i dina kontakter med olika myndigheter.
- Enligt lagen ska du ha ett giltigt **resedokument**. Du kan ansöka om ett resedokument hos Migrationsverket. Din företrädare hjälper dig med detta.
- Om du är missnöjd med Migrationsverkets beslut, kan du **överklaga** beslutet. Mer information får du av din företrädare.

Att flytta till en kommun

- Efter att ha fått ett positivt beslut blir du invånare i en kommun.
- Tillsammans med en anställd vid förläggningen och din företrädare funderar ni vad som skulle vara det bästa stället för dig att bo på efter förläggningen. Man lyssnar på dig och dina önskemål när beslutet fattas.
- Som invånare i en kommun möter du nya myndigheter. Företrädaren följer med dig till möten och hjälper dig med att sköta dina ärenden.

Familjeåterförening

- När du har fått uppehållstillstånd, kan din familjemedlem ansöka om uppehållstillstånd i Finland på grund av familjeband.
- Företrädaren ger dig råd i frågor som gäller familjeåterförening.
- Enligt lagen måste du kunna försörja din familj i Finland. Detta förutsätts inte, om du har beviljats flyktingstatus och ansökan lämnas in inom tre månader från det att du har fått ditt beslut.
- Dina vårdnadshavare är dina familjemedlemmar.
- Ibland kan också andra anhöriga ansöka om uppehållstillstånd. Andra anhöriga är till exempel dina minderåriga syskon.
- Du kan inte lämna in en ansökan på dina familjemedlemmars vägnar. De måste lämna in sina ansökningar vid en finsk beskickning.
- Det tas ut en behandlingsavgift för ansökan.

Negativt beslut

Överklagande

- Om du är missnöjd med Migrationsverkets beslut, kan du överklaga beslutet.
- Din företrädare och ditt rättsbiträde upprättar en besvärsskrift tillsammans med dig.
- Besvär ska alltid först anföras hos en förvaltningsdomstol. Om den förkastar dina besvär, kan du ansöka om besvärstillstånd hos högsta förvaltningsdomstolen. Den tar inte alla besvär upp till prövning.
- Förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen kan
 - upphäva beslutet
 - bestämma att din ansökan ska behandlas på nytt
 - bestämma att du ska beviljas uppehållstillstånd
 - förkasta dina besvär.
- När det inte längre är möjligt att överklaga beslutet, blir det slutligt.
- **Under behandlingen av dina besvär får du vistas i Finland.**

Att lämna landet

- Om ditt slutliga beslut är negativt, måste du återvända till ditt hemland.
- Du kan återsändas endast om det går att säkerställa att du är i säkerhet och att någon tar hand om dig i ditt hemland.
- Detta innebär att din vårdnadshavare eller en annan familjemedlem tar emot dig.
- Du kan också frivilligt återvända till ditt hemland. Även din företrädare måste vara av den åsikten att du kan återvända.
- I detta fall ordnar man din returresa, och någon följer dig fram till ditt hemland.

**Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service**

**ASYL-, MIGRATIONS-
OCH INTEGRATIONSFONDEN**

Med stöd från Europeiska unionen

migri.fi

ONE-projektet 9/2025

Bilder: Papunets bildbank, papunet.net, KUVAKO.
Bild 2 har redigerats.